

Gemeente Renkum

Verantwoordelijke afdeling
Griffie

Nummer
5

Zaaknummer:

Raad d.d.
29 juni 2022

Steller: Juul Cornips

Portefeuillehouder
nvt

Datum
15 juni 2022

Onderwerp
Raadsperspectief 2022-2026

Geadviseerd besluit

1. Het raadsperspectief gemeente Renkum 2022-2026 richtinggevend vast te stellen;
2. In te stemmen met de werkwijze voor de uitwerking van de in het Raadsperspectief genoemde thema's;
3. De thema's Bestuurskracht en Participatie in ruimtelijke ontwikkelingsprocessen in 2022 - 2023 uitwerken;
4. Twee raads- of commissieleden aan te wijzen als lid van de begeleidingscommissie Raads- perspectief 2022-2026.
5. In september 2023 een eerste perspectiefbijeenkomst te beleggen om eventuele nieuwe thema's voor het raadsperspectief te benoemen.

Toelichting op beslispunten

Ad 1.

In de raadsvergadering van 20 april 2022 is het concept-Raadsperspectief 2022-2026 besproken. Dit document is gebaseerd op de inbreng van alle fracties in de Perspectiefbijeenkomst van 12 april 2022 en beschrijft vier thema's waar de Renkumse gemeenteraad in deze raadsperiode gezamenlijk mee aan de slag zou kunnen gaan. Naar aanleiding van de beraadslaging in de raadsvergadering, is afgesproken om eerst de formatie van het nieuwe college en het bijbehorende collegeperspectief af te ronden en vervolgens het raadsperspectief ter besluitvorming in de raad te agenderen.

Nu de raad het Collegeperspectief richtinggevend heeft vastgesteld, wordt de raad voorgesteld om ook het Raadsperspectief richtinggevend vast te stellen. Hiermee stelt de raad een agenda vast voor de raadsperiode 2022-2026 met vier thema's waarvoor het initiatief bij de raad ligt. Het gaat om de volgende thema's:

- Zeggenschap inwoners bij dorpsgericht werken
- Participatie in ruimtelijke ontwikkelingsprocessen
- Inclusievere Renkumse samenleving
- Bestuurskracht van Renkum

Gedurende de raadsperiode zal er ook de mogelijkheid zijn om het raadspectief aan te vullen met nieuwe thema's of andere prioriteiten te benoemen. Hiervoor wordt jaarlijks een 'perspectiefbijeenkomst' georganiseerd met de hele raad, bij voorkeur voorafgaand aan een vast moment in de P&C-cyclus.

Ad2.

De raad wordt voorgesteld om in te stemmen met de werkwijze voor de uitwerking van de in het Raadspectief genoemde thema's. De werkwijze is globaal beschreven in het raadspectief en nader uitgewerkt in paragraaf *Aanpak en uitvoering* van dit raadsvoorstel.

Ad. 3

Om meteen en voortvarend van start te kunnen gaan met de uitvoering van het Raadspectief wordt uw raad geadviseerd de thema's Bestuurskracht en Participatie in ruimtelijke ontwikkelingsprocessen in 2022 - 2023 op te pakken. Het thema Bestuurskracht sluit naadloos aan bij het doorlopen van het verbetertraject Bestuurscultuur en het door Berenschot uitgevoerde onderzoek naar de toekomstscenario's van de gemeente. Het thema Participatie in ruimtelijke ontwikkelingsprocessen is een logisch vervolg op het Rekenkamercommissie onderzoek naar hetzelfde thema.

Ad. 4

Onderdeel van de werkwijze is het instellen van een begeleidingscommissie, bestaande uit twee raads- of commissieleden. De begeleidingscommissie heeft een faciliterende en begeleidende rol namens de raad. De begeleidingscommissie biedt ondersteuning en begeleiding van de werkgroepen, zonder hierin sturend te zijn. Concreet heeft de begeleidingscommissie de volgende taken:

- de raad faciliteren in het samenstellen van de werkgroepen;
- klankborden met en begeleiden van de werkgroepen;
- optreden als contactpersoon en aanspreekpunt voor de gemeentesecretaris (en/of de portefeuillehouder) over beschikbaarheid ambtenaren en afstemming RTA en LTA;
- nabespreken afzonderlijke trajecten, formuleren leerpunten en bewaken van de voortgang

Voorgesteld wordt om de begeleidingscommissie te bemensen met twee raadsleden uit zowel de coalitie als oppositie.

Ad. 5

In het raadspectief staat vermeld dat de raad jaarlijks een perspectiefbijeenkomst houdt om prioriteiten te stellen en eventueel nieuwe thema's aan te dragen. Voor dit jaar gaat uw raad direct aan de slag met de twee thema's die in het dictum vermeld staan. De eerste perspectiefbijeenkomst wordt dan georganiseerd in september 2023. Tijdens die bijeenkomst kan alvast teruggeblikt worden op het proces tot dan toe, de ervaringen van de werkgroepen en kunnen eventuele nieuwe thema's worden aangemeld.

Aanpak en werkwijze

De aanpak en werkwijze voor het raadspectief lijkt in grote lijnen op de werkwijze van de Raadsthema Agenda RTA), waarmee de raad in de periode 2013 - 2019

heeft gewerkt. Kenmerkend voor de RTA- werkwijze was dat werkgroepjes van ca. 3 raads- en commissieleden een bepaald thema gingen uitwerken. Voor de RTA was er echter geen concreet eindresultaat geformuleerd. De meeste RTA groepen hebben hun bevindingen beschreven in een rapport en/of gepresenteerd aan de raad. Voor het raadspectief worden er ook werkgroepen met raadsleden ingesteld. Deze werkgroepen krijgen allemaal dezelfde opdracht, namelijk: het opstellen van een startnotitie die wordt vastgesteld door de raad.

De werkwijze voor de werkgroepen is als volgt:

Stap 1: samenstelling en start werkgroep

Aan iedere werkgroep kunnen ongeveer 3 raads- en commissieleden deelnemen en daarnaast is er ambtelijke vertegenwoordiging in de werkgroep. Raads- en commissieleden kunnen zich hiervoor aanmelden bij de griffie. Raads- en commissieleden kunnen zich aanmelden voor één of meerdere werkgroepen/ thema's. Vervolgens stelt de begeleidingscommissie een samenstelling van de werkgroepen voor aan de raad. Hierbij wordt gekeken naar een evenwichtige verdeling tussen de fracties.

Onder begeleiding van de griffie gaat de werkgroep aan de slag. De werkgroep maakt hiervoor een plan van aanpak, inclusief planning. De planning geeft aan wanneer de startnotitie geagendeerd wordt voor een raadscommissie en raadsvergadering, in afstemming met de agendacommissie en rekening houdend met de LTA. Naar verwachting zal iedere werkgroep gemiddeld genomen 6 maanden nodig hebben om te komen tot een startnotitie. Een concept- plan van aanpak wordt besproken met de begeleidingscommissie, waarbij de begeleidingscommissie een adviserende rol heeft. Het definitieve plan van aanpak wordt ter kennisname verstuurd naar alle raads- en commissieleden, het college en de ambtelijke organisatie.

Het plan van aanpak moet vooral een praktisch hulpmiddel zijn voor de werkgroep en geen doel op zich. Een plan van aanpak kan de volgende elementen bevatten:

- Doel en aanleiding voor de startnotitie;
- Probleemstelling
- Aanpak voor een eventueel vooronderzoek;
- Doel en beoogd resultaat.
- Afspraken over de samenwerking en de ondersteuning vanuit de griffie en ambtelijke bijstand.

Stap 2: Opstellen van de startnotitie

Op basis van het plan van aanpak gaat de werkgroep samen met ondersteuning van de griffie en ambtelijke specialisten aan de slag met het opstellen van de startnotitie. Uitgangspunt is dat de raads- en commissieleden zelf geen penvoerder zijn en dat de griffie of de organisatiemedewerkers de startnotitie uiteindelijk opstellen met de input van de werkgroepsleden.

De werkgroep komt zoveel als nodig bij elkaar onder de begeleiding van de griffie. Bijeenkomsten kunnen ook digitaal plaatsvinden via Teams. Indien nodig wordt er ook ambtelijke bijstand geleverd (op basis van het plan van aanpak). De begeleidingscommissie heeft bij het opstellen van de startnotitie de rol van klankbord / adviseur.

De startnotitie bevat in ieder geval de volgende elementen:

- Afbakening van het onderwerp
- In beeld brengen van de uitdagingen en oplossingen
- Onderbouwen van de uitdagingen en oplossingen
- Financiële en procesmatige randvoorwaarden (eventueel, waar mogelijk of nodig), waaronder de betrokkenheid/ participatie van inwoners of andere externe partijen.

Stap 3: Besluitvorming in de raad en uitvoering

De verantwoordelijkheid voor de uitwerking van een thema en de voorbereiding van de behandeling in de raadscommissie en raadsvergadering ligt in handen van de werkgroep die het thema uitwerkt.

De werkgroep heeft de volgende taken:

- Het opstellen van een Plan van Aanpak;
- Het opstellen van een Startnotitie;
- Afstemming hierover verzorgen tussen de ambtelijke organisatie en het college;
- Optreden als woordvoerder richting de media en in de raad over het eigen thema.

Iedere startnotitie wordt door de werkgroep geagendeerd voor besluitvorming in de raad. Dit betekent dat startnotities via de agendacommissie worden geagendeerd in een raadscommissie en raadsvergadering, waarbij ook het college in de gelegenheid wordt gesteld eventuele wensen of bedenkingen kenbaar te maken.¹ Nadat de raad een besluit heeft genomen, is het college verantwoordelijk voor de nadere uitwerking en/of uitvoering. Afhankelijk van de gestelde proceskaders, kan de raad ook in deze fase betrokken blijven, bijvoorbeeld door middel van een klankbordgroep.

Beoogd effect

Het Raadsperspectief is een instrument om de raad 'aan de voorkant' meer in positie te brengen. Doordat de raad zelf verantwoordelijkheid neemt bij het initiëren en uitwerken van een aantal belangrijke thema's, wordt ook de kaderstellende rol van de raad versterkt. Het uitwerken van thema's in werkgroepen stimuleert de samenwerking tussen de raadsfracties onderling, en tussen raad en organisatie - en inwoners. Het is één van de manieren waarop we de nieuwe bestuurscultuur gestalte willen geven.

Kader

PM.

Argumenten

PM.

Kanttelingen

- o In het Raadsperspectief worden vier thema's benoemd, maar er worden twee thema's per jaar uitgewerkt tot een startnotitie. Dit betekent dat de raad moet prioriteren om de verschillende thema's tot uitvoering te kunnen brengen.

¹ Een Startnotitie is een vergelijkbaar document als een Initiatiefvoorstel, in die verstande dat het college in staat wordt gesteld wensen en bedenkingen hierover kenbaar te maken. Nadat de raad een startnotitie heeft vastgesteld, is het college namelijk verantwoordelijk voor de uitvoering ervan.

- o Voor 2022 - 2023 worden de twee te behandelen thema's in de raad van 29 juni a.s. vastgesteld en niet zoals in het raadspectief staat nadat er in een perspectiefbijeenkomst over is gesproken.

Draagvlak

Alle fracties hebben de mogelijkheid gehad om input te leveren voor het Raadspectief. Op 12 april is een 'perspectiefbijeenkomst' geweest, waar alle fracties thema's konden aandragen die zij van belang vinden voor het Raadspectief (en/of het collegeperspectief). In de bijlage bij dit Raadspectief is een overzicht opgenomen van de thema's benoemd door de verschillende raadsfracties.

In de raadsvergadering van 20 april jl. is het concept-raadspectief opiniërend besproken. Naar aanleiding van deze vergadering is afgesproken om de besluitvorming over het Raadspectief te agenderen na afronding van de formatie van het nieuwe college en het bijbehorende collegeperspectief. Dit om de samenhang tussen beide documenten te benadrukken.

Uitgangspunt is dat het Raadspectief een document is, dat raadsbreed gedragen wordt. Via amendering kunnen raadsfracties voorstellen doen voor eventuele aanpassingen in of aanvullingen op het Raadspectief.

Communicatie

Over de voortgang van het raadspectief wordt op verschillende momenten en op verschillende manieren gecommuniceerd, zoals:

- Persbericht na het vaststellen van het raadspectief
- Bijdragen in Rijn en Veluwe
- Werkgroepsleden geven terugkoppeling in raadsontmoeting en/of commissievergaderingen;
- De griffie kan een rol spelen bij het verstrekken van technische informatie richting externen (indien nodig).

Financiële consequenties

Voor de uitvoering voor het raadspectief worden op dit moment geen extra financiële middelen gevraagd. De uitwerking van de thema's in startnotities voor de raad vragen

capaciteit van de griffie en (mogelijk) de ambtelijke organisatie. Iedere werkgroep geeft in het plan van aanpak aan hoeveel capaciteit er nodig is voor ondersteuning en begeleiding.

Het proces om te komen tot een startnotitie kan echter ook kosten met zich meebrengen. Bijvoorbeeld voor het afleggen van werkbezoeken, het uitnodigen van deskundigen, of het organiseren van bijeenkomsten. Eventuele kosten worden gedekt vanuit het raadsbudget en worden in beeld gebracht. Indien het budget ontoereikend blijkt te zijn, wordt dit verantwoord in de P&C-cyclus.

Juridische consequenties

Niet van toepassing.

WMO-aspecten

Niet van toepassing.

Gezondheid

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Effect op vermindering regeldruk

Niet van toepassing.

Alternatieven

- De raad kan ervoor kiezen om het Raadsperspectief niet vast te stellen. In dat geval zou de raad ervoor kunnen kiezen om het college te verzoeken om de thema's ter hand te nemen en hiervoor startnotities aan de raad voor te leggen.
- De raad kan twee andere thema's aanwijzen die in 2022 - 2023 opgepakt worden.
- De raad kan twee andere raadsleden benoemen als lid van de Begeleidingscommissie.

Bijlagen

Raadsperspectief gemeente Renkum 2022-2026.